

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 12. marts 2008
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2007-730-0596
Dok.: JER40204

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

Straffelovrådets betænkning nr. 1494/2008 om en torturbestemmelse i straffeloven

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Straffelovrådets betænkning nr. 1494/2008 har været sendt i høring hos:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet i Danmark, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Institut for Menneskerettigheder, Retssikkerhedsfonden, Dansk Retspolitisk Forening, Det Kriminalpræventive Råd, Amnesty International, Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre og Dansk Røde Kors.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i kursiv.

2. Høringssvarene

2.1. Generelt

Østre Landsret, Vestre Landsret, byretterne, Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet, Landsforeningen af beskikkede advokater og Det Kriminalpræventive Råd har ingen bemærkninger til betænkningen.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Rigsadvokaten oplyser, at der blandt politidirektørerne og statsadvokaterne har været bred tilslutning til forslagene i betænkningen, idet kun Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager har haft nogle bemærkninger. Rigsadvokaten kan herefter i det hele tilslutte sig forslagene i betænkningen.

Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager har navnlig anført, at den foreslåede strafskærpselsesbestemmelse indeholder en anden definition af tortur end Statutten for Den Internationale Straffedomstol, og at det derfor ikke kan udelukkes, at Den Internationale Straffedomstol i nogle sager vil beslutte selv at pådømme en sag om tortur, der er omfattet af statutten. Statsadvokaten har bl.a. også anført nogle synspunkter om forældelse, jf. om dette emne pkt. 2.5 nedenfor.

I pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger er der redegjort nærmere for baggrunden for, at definitionen af tortur i den foreslåede strafskærpselsesbestemmelse er udformet med udgangspunkt i FN's Torturkonvention, som er det centrale folkeretlige instrument, som påbyder staterne at kriminalisere torturhandlinger.

Statutten for Den Internationale Straffedomstol regulerer bl.a., hvilke sager der er omfattet af Den Internationale Straffedomstols kompetence. Det er korrekt, at der ikke er fuld overensstemmelse mellem torturdefinitionen i FN's Torturkonvention - og dermed den foreslåede strafskærpselsesbestemmelse - og statutens torturbegreb. Handlinger, som er omfattet af statutten, vil efter forslaget ligesom i dag være strafbare efter dansk ret. Det er imidlertid ikke et formål i sig selv med dette lovforslag at sikre, at enhver mulig sag om tortur, der er omfattet af statutten, skal føres ved danske domstole frem for ved Den Internationale Straffedomstol.

2.2. Bør straffeloven indeholde en straffebestemmelse, der særskilt kriminaliserer tortur?

Retssikkerhedsfonden anfører, at tortur er en af de alvorligste forbrydelser, som er ubetinget forbudt i henhold til folkeretten, menneskeretighederne og den humanitære folkeret. Retssikkerhedsfonden tilslutter sig de argumenter, som ifølge Straffelovrådet kan anføres til støtte for en egentlig straffebestemmelse om tortur, og fonden drager på baggrund heraf den konklusion, at der bør indsættes en selvstændig straffebestemmelse om tortur i straffeloven. Retssikkerhedsfonden henviser bl.a. til, at

det må have været lignende overvejelser, der har ført til selvstændige bestemmelser i straffeloven om menneskehandel og kvindelig omskæring.

Dansk Retspolitisk Forening finder, at de grunde, der taler for en særskilt straffebestemmelse om tortur, herunder ønsket om en klar markering af torturforbuddet, vejer tungere end grundene imod. Dansk Retspolitisk Forening anfører, at det ikke forekommer overbevisende, når det anføres, at alle tænkelige torturhandlinger er dækket af allerede eksisterende straffebestemmelser i straffeloven, især for så vidt angår psykisk tortur.

Dansk Retspolitisk Forening anfører endvidere, at der i det mindste bør indføres en bestemmelse, der ikke som den foreslåede kun giver mulighed for strafskærpelse inden for den pågældende strafferamme, men som giver mulighed for en strafforhøjelse ud over den strafferamme, der gælder for den enkelte lovovertrædelse.

Amnesty International finder, at der ikke er afgørende argumenter imod en straffebestemmelse, der kriminaliserer tortur særskilt, og at en sådan bestemmelse tværtimod kan være et nødvendigt signal i en tid, hvor der i visse dele af verden er en større accept af tortur.

Amnesty International anfører dog samtidig, at man ikke kan afvise, at den model, som Straffelovrådet foreslår, vil kunne opfylde FN's Torturkomité's henstillinger til Danmark om at indføre en egentlig bestemmelse om tortur i straffeloven, eller at modellen rent praktisk og lovteknisk vil indføre en retssikkerhedsmæssigt hensigtsmæssig adgang til at dømme for tortur. Amnesty International peger på, at domstolene med den foreslåede bestemmelse får mulighed for at karakterisere en given lovovertrædelse som tortur og dermed som særligt strafværdig. Hermed vil Danmark sende et klart signal om, at tortur er uacceptabelt og skal modvirkes overalt.

Amnesty International finder, at den foreslåede bestemmelse bør være en strafforhøjelsesregel, der giver mulighed for at forhøje straffen ud over den strafferamme, der i øvrigt gælder for den pågældende forbrydelse. Dette vil i højere grad stemme med et ønske om at markere over for det internationale samfund, at tortur er en særlig alvorlig og strafværdig forbrydelse.

Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre finder, at det er vigtigt, at Danmark gør tortur til en særskilt forbrydelse i straffeloven, og

centret anfører bl.a., at tortur er en af de groveste internationale forbrydelser, at der gælder en folkeretlig pligt til at kriminalisere tortur, og at tortur er uacceptabel i et demokratisk samfund. Centret er enig med Straffelovrådet i, at FN's Torturkonvention ikke forpligter staterne til at indføje en specifik torturbestemmelse i national straffelovgivning, men bemærker, at FN's Komité mod Tortur i de senere år har indfortolket et sådant krav i konventionen, og at adskillige andre europæiske lande har valgt at kriminalisere tortur særskilt.

Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre anfører ligeledes, at Danmark tidligere har indført straffebestemmelser på områder, hvor den pågældende forbrydelse allerede ville kunne straffes efter andre bestemmelser i straffeloven, f.eks. straffebestemmelser om terrorisme, menneskehandel og kvindelig omskæring, og at forarbejderne til disse bestemmelser bl.a. omtaler signalværdien af den selvstændige kriminalisering.

Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre anfører, at Danmark anses for at være et foregangsland i den internationale indsats mod tortur, og at mange stater søger råd og vejledning om torturbekæmpelse hos Danmark. Hvis Danmark havde en klar og utvetydig straffebestemmelse om tortur, ville dette efter centrets opfattelse fremme kriminaliseringen af tortur i andre stater, herunder stater med et udtalt behov for et udtrykkeligt forbud mod tortur.

Dansk Røde Kors finder, at tortur bør kriminaliseres særskilt. Signalværdien og klarheden forringes markant såvel i forhold til borgerne her i landet som internationalt, hvis tortur i dansk straffelovgivning alene bliver en strafskærpende omstændighed. Dansk Røde Kors anfører, at det er vigtigt i en tid med stigende internationalisering, at Danmark sender et klart signal til det internationale samfund ved at kriminalisere tortur i en særskilt straffebestemmelse.

Som der nærmere er redegjort for under punkt 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er Danmark efter Justitsministeriets opfattelse ikke folkeretligt forpligtet til at indsætte en bestemmelse, der kriminaliserer tortur særskilt eller indeholder en definition af tortur, i dansk lovgivning.

Justitsministeriet er således enig med Straffelovrådet i, at de handlinger, der er omfattet af Torturkonventionen, allerede er strafbare her i landet efter straffelovgivningens gældende bestemmelser, f.eks. om vold, trusler,

ulovlig tvang og frihedsberøvelse, og at dette også gælder "psykisk tortur", jf. lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.1.

Som der nærmere er redegjort for under pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er Justitsministeriet enig med Straffelovrådet i, at en række væsentlige hensyn taler imod at indsætte en bestemmelse i straffeloven, der kriminaliserer torturhandlinger særskilt. Endvidere er Justitsministeriet enig med rådet i, at den foreslåede straffeskærpelsesregel vil være en reelt bedre løsning, der også er i bedre overensstemmelse med almindelige lovgivningsprincipper. En sådan bestemmelse vil være lige så velegnet som en straffebestemmelse, der kriminaliserer tortur særskilt, til at markere, at tortur anses som en meget alvorlig forbrydelse, den vil lige så godt kunne sikre, at det bliver lettere at registrere eventuelle torturhandlinger, og den vil medføre, at den konkrete forbrydelses karakter og grovhed afspejles på en mere hensigtsmæssig måde i forbindelse med straffesagen. Gerningsmanden vil således ikke blive tiltalt og dømt alene for "tortur" - som er et vidt begreb, der kan omfatte en række handlinger af varierende grovhed - men efter de relevante straffebestemmelser i straffeloven med særlig hensyntagen til, at den pågældende forbrydelse er begået ved tortur (f.eks. tiltalt for "vold af særlig farlig karakter ved anvendelse af tortur" eller "frihedsberøvelse ved anvendelse af tortur").

Som anført i pkt. 3.2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger er de gældende strafferammer for f.eks. vold og trusler mv. fastsat under hensyn til, at også torturhandlinger vil skulle straffes efter disse bestemmelser. Efter Justitsministeriets opfattelse kan de gældende strafferammer efter de relevante bestemmelser i straffeloven ikke anses for utilstrækkelige til at omfatte torturforbrydelser, og Justitsministeriet er på den baggrund enig med Straffelovrådet i, at der ikke er grundlag for at indføre en strafforhøjelsesbestemmelse om tortur.

Med hensyn til reglerne om terrorisme i bl.a. straffelovens § 114 og menneskehandel i straffelovens § 262 a bemærkes, at Danmark er folkeretligt forpligtet til henholdsvis at indføre en selvstændig kriminalisering af terrorisme i straffelovgivningen og at indføre en bestemt strafferamme for menneskehandel. Med hensyn til straffelovens § 245 a om kvindelig omskæring bemærkes, at bestemmelsen bl.a. havde til formål at afklare visse tvivlsspørgsmål, som kunne opstå med hensyn til anvendelsen af de almindelige voldsbestemmelser, og i øvrigt navnlig må ses i sammenhæng med den samtidig gennemførte ændring af straffelovens regler om

dansk straffemyndighed (jurisdiktion), således at der ikke stilles krav om såkaldt dobbelt strafbarhed for at kunne straffe en dansker mv., der i udlandet begår en overtrædelse af straffelovens § 245 a.

2.3. Torturbegrebet

Retssikkerhedsfonden anfører, at der kan stilles spørgsmålstejn ved, om definitionen på forskelsbehandling i den foreslåede bestemmelse til fulde lever op til artikel 1 i FN's Torturkonvention. Retssikkerhedsfonden bemærker, at forskelsbehandling i den foreslåede bestemmelse er begrænset til at omfatte handlinger med baggrund i offerets politiske overbevisning, køn, race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, mens der ifølge FN's Torturkonvention er tale om tortur, når handlingen er baseret på "nogen form for forskelsbehandling". Retssikkerhedsfonden anbefaler, at den foreslåede bestemmelse affattes således, at den alene indeholder eksempler på tortur og ikke en udtømmende opregning af, hvad der anses for tortur, og at også ofrets handicap nævnes under opregningen af bevæggrunde, der medfører, at den pågældende handling skal anses som tortur.

Amnesty International foreslår, at "ofrets tilhørsforhold til særlig socialgruppe" føjes til den foreslåede opregning af bevæggrunde, der skal medføre, at en handling anses for at være begået ved tortur.

Amnesty International anfører endvidere, at det kan være hensigtsmæssigt, at der i lovforslagets bemærkninger gives nærmere vejledning om, hvordan man identificerer tortur, herunder forskellige former for tvang, som kan være tortur, f.eks. afskæring fra søvn og anbringelse i stressende stillinger og andre torturformer, som er karakteristiske ved ikke at efterlade fysiske mærker på offeret.

Amnesty International finder, at lovforslaget bør indeholde oplysninger om afgrænsningen mellem ulovlig (uforholdsmæssig) magtanvendelse og tortur, da der ellers er risiko for, at såvel anklagemyndighed som domstole vil være tilbageholdende med at anvende den nye bestemmelse i sager, hvor der kunne være tale om "mildere" tortur. Amnesty International anbefaler, at det gøres klart, at ikke enhver ulovlig, uforholdsmæssig magtanvendelse fra myndighedernes side kan karakteriseres som tortur, men at ulovlig (uforholdsmæssig) magtanvendelse på den anden side kan være en overtrædelse af torturforbudet.

Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre anfører, at den foreslåede definition på tortur på flere punkter afviger fra definitionen i FN's Torturkonvention, bl.a. derved, at der foreslås en udtømmende opregning af torturens mulige formål. En sådan afgrænsning vil uden tvivl bidrage positivt til at fastlægge grænserne for torturhandlinger, men vil samtidig afskære en række potentielle eller aktuelle grunde til at udøve tortur. Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre anfører endvidere, at tortur i en lang række lande udøves over for socialt marginaliserede og udstødte personer og grupper som en form for social kontrol. Den foreslåede bestemmelse bør på denne baggrund indeholde en ikke-udtømmende opregning af de mulige bevæggrunde, der medfører, at en handling karakteriseres som tortur.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har noteret sig, at politiets magt-anvendelse er omtalt i betænkningen, og at det i den forbindelse er anført, at en sådan handling eller undladelse, som er retmæssig, ikke vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse. Direktoratet bemærker, at inden for Kriminalforsorgens område må det tilsvarende gøre sig gældende bl.a. for de indgreb over for indsatte, der er nævnt i straffuldbyrdslovens kapitel 10.

Justitsministeriet er enig med Straffelovrådet i, at det for at sikre en vis præcision i den foreslåede straffeskærpelsesregel bør angives udtømmende i bestemmelsen, hvilke nærmere grunde der skal have motiveret handlingen, jf. pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Torturkonventions udtryk "af nogen grund baseret på nogen form for forskelsbehandling" må som anført af Straffelovrådet anses for at være så upræcist, at det ikke bør anvendes i en straffelovsbestemmelse. Ved udformningen af bestemmelsen er der taget udgangspunkt i de motiver for truende, forhånende eller nedværdigende udtalelser, der er omfattet af straffelovens såkaldte racismeparagraf i § 266 b (dvs. ofrets race, hudfarve, tro, nationale eller etniske oprindelse, tro og seksuelle orientering). Herudover er tilføjet ofrets politiske overbevisning og køn.

Skulle der foreligge handlinger begrundet i anden forskelsbehandling, vil det i praksis formentlig foregå under omstændigheder, som må anses for en skærpende omstændighed ved straffastsættelsen i medfør af straffelovens almindelige strafudmålingsregler, jf. f.eks. straffelovens § 81, nr. 8 (om gerninger begået bl.a. under misbrug af stilling eller særligt tillidsforhold i øvrigt) og nr. 10 (om udnyttelse af forurettedes værgeløse stilling).

Med hensyn til tortur, som ikke efterlader fysiske mærker eller skader på ofret, er det anført i lovforslagets bemærkninger, at den foreslåede straffeskærpselsesregel omfatter tilføjelse af stærk fysisk eller psykisk smerte eller lidelse, selv om der ikke er tilføjet skade på ofrets legeme, f.eks. hvis der er tale om udsultning, indespærring, herunder i isolation eller mørke, afskæring fra søvn eller trusler på liv eller helbred.

Med hensyn til spørgsmålet om grænserne for lovlig magtanvendelse bemærkes, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at ikke enhver overskridelse af grænserne for lovlig magtanvendelse vil være "afstraffelse" i den foreslåede torturdefinitions forstand, men i givet fald vil kunne straffes som vold efter de almindelige bestemmelser i straffeloven.

2.4. Personkreds

Retssikkerhedsfonden anfører, at det ikke er helt klart, om den foreslåede bestemmelse også omfatter private firmaer eller "halvprivate" firmaer, der har fået tildelt myndighedsopgaver, eksempelvis i form af vagttjeneste. Retssikkerhedsfonden anfører, at straffelovens medvirkensbestemmelse næppe – eller i hvert fald sjældent – vil være anvendelig i disse tilfælde, og at det klart bør fremgå af lovforslaget, at sådanne privatejede korps også er omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Dansk Retspolitisk Forening anfører, at det er uafklaret, om tortur begået af private organisationer, der med Danmarks indforståelse forestår sikkerhed og retsforfølgning i lande, hvor Danmark yder en militær indsats eller lignende, kan straffes med hjemmel i den foreslåede bestemmelse. Det er uklart, om den foreslåede bestemmelse finder anvendelse på situationer, hvor Danmark samarbejder med private vagt- og sikkerhedsorganisationer, der udøver tortur. Dansk Retspolitisk Forening anbefaler, at det afklares nærmere, i hvilket omfang danske offentligt ansatte mv. kan drages til ansvar i sådanne sager, og hvorvidt et samarbejde med sikkerhedsorganisationer hyret af internationale styrker, som Danmark er en del af, kan medføre straf efter den foreslåede bestemmelse.

Amnesty International finder, at den foreslåede afgrænsning af, hvem der kan begå tortur, er for snæver. En væsentlig del af den tortur, som begås verden over, begås under borgerkrigs-lignende forhold og andre stridigheder af militser, paramilitære grupperinger mv., som ikke ud fra en statsretlig betragtning kan siges at repræsentere nogen statsmagt og

dermed heller ikke kan siges at være offentligt ansatte/myndighedspersoner mv., men som ikke desto mindre udøver en faktisk kontrol over et lokalområde. Amnesty International anbefaler, at der indsættes en bestemmelse, som indebærer, at også ikke-offentligt ansatte mv., som udøver faktisk kontrol med et område og herunder begår tortur, kan straffes for tortur på samme måde som personer omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre anfører, at den foreslåede personkreds adskiller sig fra Torturkonventionens torturbegreb, idet private, der handler på opfordring af en embedsperson eller med dennes samtykke eller indvilligelse, falder uden for den foreslåede bestemmelse og i stedet vil være omfattet af straffelovens bestemmelse om medvirken. Centret finder det bekymrende i lyset af den stigende privatisering af sikkerhedsopgaver og retshåndhævelse på internationalt plan, at private fangevogtere og sikkerhedsværn mv. ikke er omfattet af definitionen i den foreslåede bestemmelse.

I overensstemmelse med Straffelovrådets forslag er den foreslåede straffeskærpsbestemmelse for så vidt angår den omfattede personkreds udformet med udgangspunkt i Torturkonventionens definition af tortur, hvorefter den pågældende handling skal udføres af eller på opfordring af en offentligt ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør, eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse.

Personer i privat tjeneste eller hverv er således ikke omfattet af den foreslåede bestemmelse, men straffen for sådanne personer vil kunne udmåles i medfør af bestemmelsen i alle tilfælde, hvor der foreligger strafbar medvirken til tortur, jf. straffelovens § 23. Der henvises herom til pkt. 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Hvis private begår torturlignende handlinger, vil det i praksis formentlig foregå under omstændigheder, som må anses for en skærpende omstændighed ved straffastsættelsen i medfør af straffelovens almindelige strafudmålingsregler, jf. f.eks. straffelovens § 81, nr. 6 (om gerninger, der har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende), nr. 8 (om gerninger begået bl.a. under misbrug af stilling eller særligt tillidsforhold i øvrigt) og nr. 10 (om udnyttelse af forurettedes værgeløse stilling).

2.5. Forældelse

Dansk Retspolitisk Forening finder, at der bør indføres en bestemmelse, hvorefter strafansvaret for alle former for tortur gøres uforældeligt, og foreningen henviser bl.a. til, at FN's Komité mod Tortur har anbefalet en sådan revision af forældelsesreglerne, således at tortur kan straffes, uanset hvornår handlingen er begået.

Amnesty International finder, at det ikke er hensigtsmæssigt, at der efter de gældende forældelsesregler som hovedregel vil være en forældelsesfrist på 10 år for torturhandlinger. Det kan ofte tage mange år, før det er muligt for torturofre at indgive anmeldelse mod deres torturbøddel, og FN's Komité mod Tortur har i sine anbefalinger til Danmark anført, at strafansvaret for torturhandlinger bør være uforældeligt. Amnesty International bemærker, at en forældelsesfrist for tortur kan komme til at virke som en praktisk hindring i strid med formålet med FN's Torturkonventions artikel 14, som pålægger deltagerstaterne at etablere en procedure, som tillader torturofre og deres familier at søge og opnå oprejsning/erstatning fra dem, der er ansvarlige for torturen.

Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre finder, at tungtvejende argumenter taler for at gøre strafansvaret for torturforbrydelser uforældeligt. Centret henviser bl.a. til, at FN's Komité mod Tortur har anbefalet dette. Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre er enig med Straffelovrådet i, at der er bevismæssige problemer forbundet med ”internationale” tortursager, men anfører, at spørgsmålet om, hvorvidt der er et bevismæssigt grundlag for at rejse tiltale eller ej, i princippet er uden betydning i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt der bør gælde en forældelsesfrist for tortur.

Advokatrådet anfører, at det fremgår af betænkningen, at der som alt-overvejende hovedregel vil være tale om en forældelsesfrist på mindst 10 år for torturhandlinger. Rådet bemærker, at strafansvaret for tortur i form af frihedsberøvelse (straffelovens § 261, stk. 1) som udgangspunkt forældes efter 5 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 2.

Som det fremgår af pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, forældes strafansvaret for torturhandlinger som udgangspunkt efter de almindelige forældelsesregler i straffeloven, således at forældelsesfristen som udgangspunkt afhænger af, hvilket strafmaksimum der gælder for den pågældende forbrydelse, jf. straffelovens § 93. Forbrydelser med

fængsel på livstid i strafferammen (f.eks. drab) forældes ikke. Det samme gælder for forbrydelser, der er omfattet af en mellemfolkelig overenskomst, som Danmark har tiltrådt, hvis det følger af overenskomsten, at strafansvaret skal være uforældeligt, jf. straffelovens § 93 a. Statuten for Den Internationale Straffedomstol indeholder en sådan bestemmelse om uforældelighed, og derfor forældes torturhandlinger, som har karakter af en forbrydelse mod menneskeheden eller en krigsforbrydelse, der er omfattet af statuten, ikke efter dansk ret.

Som der nærmere er redegjort for i lovforslagets bemærkninger, er Justitsministeriet enig med Straffelovrådet i, at forældelsesfristens længde også, når der er tale om tortur, bør være afhængig af den pågældende lovovertrædelses grovhed, og tortur kan have mange forskellige former og kan være omfattet af en række forskellige bestemmelser i straffeloven. Endvidere vil forældelsesfristen for torturhandlinger i de fleste tilfælde være lang - 10 år eller mere - og forældelsesfristen afbrydes allerede, når den pågældende gøres bekendt med sigtelsen, eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for lovovertrædelsen.

Justitsministeriet er endvidere enig med Straffelovrådet i, at de bevisproblemer, der knytter sig til torturhandlinger begået i udlandet, ofte vil være så betydelige, at en forlængelse af forældelsesfristen næppe ville få nævneværdig betydning for muligheden for at gennemføre sådanne sager til domfældelse.

På den anførte baggrund er Justitsministeriet enig med Straffelovrådet i, at der ikke bør indføres særlige forældelsesregler for torturhandlinger.

Torturkonventionens artikel 14 angår erstatningsretlige spørgsmål mv. i forbindelse med torturhandlinger.

2.6. Andre bemærkninger

Direktoratet for Kriminalforsorgen bemærker med hensyn til eventuelle belægsmæssige konsekvenser af den foreslåede bestemmelse, at det må dreje sig om et meget lille antal domfældte, der i givet fald vil blive omfattet af bestemmelsen.

Dansk Retspolitisk Forening anfører, at det er beklageligt, at spørgsmålet om anvendelse af oplysninger opnået ved tortur ikke har været omfattet af Straffelovrådets kommissorium.

Om spørgsmålet om anvendelse af oplysninger opnået ved tortur kan Justitsministeriet henvise til justitsministerens besvarelse af 28. september 2007 af spørgsmål nr. S 6187, hvoraf det fremgår, at oplysninger, der er fremkommet under tortur, ikke vil kunne anvendes som bevis under en retssag ved en dansk domstol, medmindre der er tale om en straffesag mod en person, der er tiltalt for at være ansvarlig for torturen.

3. Lovforslaget

For så vidt angår den foreslåede strafskærpselsesregel i straffeloven er der i det fremsatte lovforslag ikke foretaget ændringer i forhold til det lovudkast, der er indeholdt i Straffelovrådets betænkning. I det fremsatte lovforslag er der medtaget en tilsvarende strafskærpselsesbestemmelse i den militære straffelov.